

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Αθήνα, 20 Ιανουαρίου 2021
Αριθμ. πρωτ.: 291630/3183/2021

Πληροφορίες: Μιχάλης Τσαπόγας
(τηλ.: 2131306633, 2131306640)
GRAMDikAnthr@synigoros.gr

Προς:

1. Γενική Γραμματεία Αντεγκληματικής Πολιτικής
Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Καταστημάτων Κράτησης & Διαχείρισης Κρίσεων
Τμήμα Διαχείρισης Καταστημάτων Κράτησης & Θεμάτων Μεταγωγών
Μεσογείων 96, 11527 Αθήνα, adiamanti@justice.gov.gr
2. Γενική Γραμματεία Αντεγκληματικής Πολιτικής / Κεντρική Επιτροπή Μεταγωγών
Μεσογείων 96, 11527 Αθήνα, istalikas@justice.gr
3. Ειδικό Αγροτικό Κατάστημα Κράτησης Νέων Κασσαβέτειας
Αϊδίνο, 37100 Αλμυρός, kas-dief@otenet.gr
4. Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού II
Σολωμού 3-5, 18110 Κορυδαλλός, prisong@kkkorydallos.gr
5. Κατάστημα Κράτησης Δομοκού, 35010 Δομοκός, kkdodomokou@gmail.com

Αξιότιμες Κυρίες, αξιότιμοι Κύριοι,

Ο Συνήγορος του Πολίτη, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του κατ' άρθρα 103 § 9 του Συντάγματος και 3-4 του ν. 3094/2003, εξετάζει την από 12.1.2021 αναφορά (υπ' αρ. 291630) της δικηγόρου κ. Ι. Κούρτοβικ, η οποία εκπροσωπεί τον κ. Δ. Κουφοντίνα, κρατούμενο στο Κατάστημα Κράτησης Δομοκού.

Σύμφωνα με την αναφορά, στις 23.12.2020 ο εντολέας της αναφερομένης μετήχθη από το Ειδικό Αγροτικό Κατάστημα Κράτησης Νέων (ΕΑΚΚΝ) Κασσαβέτειας στο Κατάστημα Κράτησης Δομοκού. Σε αίτημά του για χορήγηση αντιγράφου της απόφασης μεταγωγής έλαβε την απάντηση (έγγραφο υπ' αρ. πρωτ. 24036οικ/31.12.2020 Τμήματος Διαχείρισης Καταστημάτων Κράτησης & Θεμάτων Μεταγωγών) ότι αυτός μετήχθη αρχικά, μαζί με άλλους, σύμφωνα με απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής Μεταγωγών «στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 3 του ν. 4760/2020» στο Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού όπου και προηγουμένως εκρατείτο, εν συνεχεία δε, με ξεχωριστή απόφαση, οι εν λόγω κρατούμενοι μετήχθησαν από εκεί «σε άλλα Καταστήματα Κράτησης, για λόγους δημόσιας τάξης, ασφάλειας και εύρυθμης λειτουργίας, στο πλαίσιο των μέτρων τα οποία ελήφθησαν λαμβάνοντας υπόψη την επικρατούσα επιδημιολογική κατάσταση, για την αποφυγή διάδοσης του κορονοϊού στο Κατάστημα αυτό». Ωστόσο, κατά τα διαλαμβανόμενα στην αναφορά, ο εντολέας της αναφερομένης «μετήχθη ... από το ΕΚΚΝ στις φυλακές Δομοκού, αντί για αυτές του Κορυδαλλού όπως έπρεπε βάσει του νόμου 4760/2020».

Επίσης, με το ίδιο ως άνω έγγραφο του Τμήματος Διαχείρισης Καταστημάτων Κράτησης & Θεμάτων Μεταγωγών, το αίτημα του εντολέα της αναφερομένης για χορήγηση αντιγράφων της

απόφασης μεταγωγής του απορρίφθηκε με επίκληση του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων, επειδή αυτή περιέχει και στοιχεία άλλων μεταχθέντων κρατουμένων.

Σε σχέση με τα παραπάνω, ο Συνήγορος του Πολίτη διαγιγνώσκει το έννομο συμφέρον του μεταχθέντος για πρόσβαση στα αιτούμενα έγγραφα, προκειμένου να πληροφορηθεί, σε σχέση με την πρώτη απόφαση μεταγωγής (από το ΕΑΚΚΝ Κασσαβέτειας στο ΚΚ Κορυδαλλού, σύμφωνα με το έγγραφο του Τμήματος Διαχείρισης Καταστημάτων Κράτησης & Θεμάτων Μεταγωγών):

- αφ' ενός κατά πόσο συντρέχει εφαρμογή του άρθρου 41 § 1 του ν. 4356/2015, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4760/2020, και για ποιάν ακριβώς από τις εκεί αναφερόμενες αιτίες αποφασίσθηκε η μεταγωγή του,
- αφ' ετέρου κατά πόσο τηρήθηκε η κατά το ίδιο άρθρο προβλεπόμενη διαδικασία (*«επαναμετάγεται στο κατάστημα κράτησης από το οποίο αρχικά μετήχθη»*), δηλαδή αν έλαβε χώρα η αποφασισθείσα πρώτη μεταγωγή στο ΚΚ Κορυδαλλού, όπως ρητώς διαβεβαιώνεται στο έγγραφο του Τμήματος Διαχείρισης Καταστημάτων Κράτησης & Θεμάτων Μεταγωγών.

Το αυτό ισχύει και για τις προϋποθέσεις της δεύτερης απόφασης μεταγωγής (από το ΚΚ Κορυδαλλού στο ΚΚ Δομοκού, σύμφωνα με το ανωτέρω έγγραφο), δηλαδή:

- αφ' ενός την ειδικότερη τεκμηρίωση των στοιχείων που φέρονται να συγκροτούν την αιτία της μεταγωγής του αλλά και την παράκαμψη των γενικών αποφάσεων περί αναστολής μεταγωγών,
- αφ' ετέρου την αιτιολόγηση τυχόν παράκαμψης της ΚΕΜ κατ' άρθρο 9 § 3 του Σωφρονιστικού Κώδικα (ν. 2776/1999, όπως ισχύει), που προβλέπει ότι *«σε περίπτωση κατεπείγοντος ή όταν απειλείται διασάλευση της τάξης και ασφάλειας του καταστήματος, η μεταγωγή ... διατάσσεται από το Γενικό Γραμματέα»* αλλά και την τήρηση της κατά το ίδιο άρθρο προβλεπόμενης διαδικασίας (*«το ζήτημα όμως εισάγεται το ταχύτερο δυνατόν στην Κεντρική Επιτροπή Μεταγωγών που αποφασίζει σχετικά»*).

Όπως, άλλωστε, έχει υποστηρίξει ο Συνήγορος του Πολίτη¹, αφ' ενός αποτελεί δικαίωμα κάθε κρατουμένου, ήδη με βάση τις γενικές διατάξεις της διοικητικής διαδικασίας, η πλήρης πρόσβαση στις διοικητικές πράξεις που ρυθμίζουν τις συνθήκες κράτησής του, όπως κατ' εξοχήν είναι οι αποφάσεις μεταγωγής, αφ' ετέρου η ΚΕΜ, ως συλλογικό διοικητικό όργανο κατ' άρθρα 13-15 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, όπως ισχύει), εκδίδει ατομικές διοικητικές πράξεις, για τις οποίες, εφόσον δεν ορίζεται άλλως, ισχύουν οι γενικές διατάξεις του εν λόγω Κώδικα και, *«ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 17 αυτού, οι διοικητικές πράξεις, ιδίως οι δυσμενείς, οφείλουν να είναι προσηκόντως αιτιολογημένες, περιλαμβάνοντας τη διαπίστωση της συνδρομής των κατά νόμο προϋποθέσεων. Μάλιστα, η υποχρέωση αιτιολόγησης συντρέχει είτε αναφέρεται ειδικώς στο νόμο (για τη συγκεκριμένη πράξη) είτε όχι, απλώς παραλλάσει ο λόγος τυχόν ακύρωσης (παράβαση νόμου - παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας) ... Συγκεκριμένα από την αιτιολογία θα πρέπει να προκύπτει η νομική και ουσιαστική ορθότητα, χωρίς αντιφάσεις και κενά, της απόφασης, ώστε να είναι νομικά ορθή και δυννητικά αποδεκτή από τον ενδιαφερόμενο»*.

Ακόμη και αν, λόγω του περιεχομένου των αποφάσεων μεταγωγής, ανακύπτει ζήτημα προστασίας προσωπικών δεδομένων, τούτο ευχερώς μπορεί ν' αντιμετωπισθεί:

- είτε με τη χορήγηση στον αιτούντα ακριβούς αποσπάσματος (αντί πλήρους αντιγράφου) αυτών, όπου θα έχουν διαγραφεί ή καλυφθεί τα προσωπικά δεδομένα τρίτων, όπως έχει

¹ Έγγραφο 12858/09/1/15.7.2009 δημοσιευμένο στο: Συνήγορος του Πολίτη, *Ποινικός εγκλεισμός και δικαιώματα. Η οπτική του Συνηγόρου του Πολίτη*, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2011, σελ.38-39.

αποφανθεί η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα² αλλά κατά περίπτωση έχει δεχθεί και ο νομοθέτης³,

- είτε με ακριβή αναπαραγωγή, σε ξεχωριστό απαντητικό έγγραφο, των εδαφίων των εν λόγω αποφάσεων τα οποία αναφέρονται στον ίδιο τον αιτούντα, όπως έχει γνωμοδοτήσει το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους⁴.

Σε συνέχεια των ανωτέρω επισημάνσεων παρακαλούνται:

- η μεν Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Καταστημάτων Κράτησης & Διαχείρισης Κρίσεων και η Κεντρική Επιτροπή Μεταγωγών να μας ενημερώσουν για τις απόψεις και τις ενέργειες στις οποίες έχουν ήδη προβεί ή προτίθενται να αναλάβουν, κατά το λόγο της αρμοδιότητάς τους, ως προς την αιτιολογία των ανωτέρω αποφάσεων μεταγωγής του εντολέα της αναφερομένης, καθώς επίσης για την πρόσβασή του σ' αυτές,
- τα δε Καταστήματα Κράτησης, στα οποία απευθύνεται η παρούσα, να μας κοινοποιήσουν
 - αφ' ενός τα συγκεκριμένα στοιχεία, τα οποία τυχόν έθεσαν υπ' όψη της διοίκησης προκειμένου εκείνη να προβεί στις ανάλογες αποφάσεις μεταγωγών,
 - αφ' ετέρου τα έγγραφα, από τα οποία προκύπτει η αλληλουχία των επίμαχων μεταγωγών (χρόνος πραγματοποίησής τους, παράδοση-παραλαβή του κρατουμένου σε καθένα από αυτά κ.λπ.).

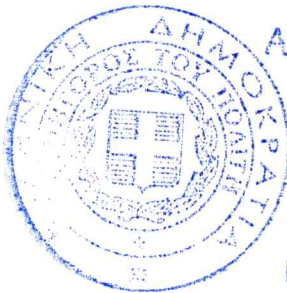
Αναμένοντας την ανταπόκρισή σας σύμφωνα με το άρθρο 4 § 5 του ν.3094/2003, σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τη συνεργασία και παραμένουμε στη διάθεσή σας για την παροχή τυχόν περαιτέρω διευκρινίσεων.

Με εκτίμηση,

Γιώργος Π. Νικολόπουλος
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη

Κοινοποίηση:

Κυρία Ιωάννα Κούρτοβικ, δικηγόρο
Στουρνάρη 9, 10683 Αθήνα
i.kourtovik@gmail.com

Ακριβές Αντίγραφο

Κοϊντόση Χριστίνα

² Απόφαση 401/2010: «η απόλειψη στοιχείων που αφορούν προσωπικά δεδομένα αποτελεί ενδεικνύμενη ενέργεια στις περιπτώσεις που ο νόμος ... απαγορεύει τη χορήγηση προσωπικών δεδομένων προς περαιτέρω επεξεργασία, όπως στην περίπτωση εγγράφων που περιέχουν ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και τα οποία δεν επιτρέπεται να χορηγηθούν για περαιτέρω χρήση».

³ Άρθρο 3 § 2 ν. 3448/2006: «η περαιτέρω χρήση εγγράφων γίνεται πάντοτε με την επιφύλαξη τήρησης των διατάξεων για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ... και, σε κάθε περίπτωση, ύστερα από ειδική επεξεργασία προκειμένου να απαλειφθούν τα παραπάνω στοιχεία».

⁴ Γνωμοδότηση 491/2003: «αν αναφέρονται και άλλα πρόσωπα, η αρχή οφείλει να αρνηθεί την πρόσβαση ... σύμφωνα με τη νομοθεσία σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Αν μόνο μέρη του ζητούμενου εγγράφου καλύπτονται από κάποια από τις παραπάνω εξαιρέσεις, η αρχή οφείλει να γνωστοποιήσει στον ενδιαφερόμενο όσα από τα υπόλοιπα μέρη τον αφορούν».